

**OKRĘGOWA KOMISJA EGZAMINACYJNA
W GDAŃSKU**

**Sprawozdanie z egzaminu maturalnego
z języka kaszubskiego
w 2018 roku**

województwo pomorskie

Opracowanie

dr Paulina Olechowska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Monika Sydor (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży)
Renata Pawlak (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku)
Danuta Pioch (współpracownik Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku)

Redakcja

dr Wioletta Kozak (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Opracowanie techniczne

Joanna Dobkowska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Współpraca

Beata Dobrosielska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Agata Wiśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Pracownie ds. Analiz Wyników Egzaminacyjnych okręgowych komisji egzaminacyjnych

Centralna Komisja Egzaminacyjna
ul. Marka Edelmana 6, 00-190 Warszawa
tel. 22 536 65 00, fax 22 536 65 04
e-mail: sekretariat@cke.gov.pl
www.cke.gov.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku
ul. Na Stoku 49, 00-874 Gdańsk
tel. 58 320 55 61, fax 58 520 55 90
e-mail: komisja@oke.gda.pl
www.oke.gda.pl

Język kaszubski

Poziom rozszerzony

1. Opis arkusza

Arkusz egzaminacyjny z języka kaszubskiego na poziomie rozszerzonym składał się z zadań sprawdzających umiejętności wykonywania na tekście nieliterackim operacji dowodzących jego rozumienia na różnych poziomach, zadania sprawdzające umiejętność pracy z tekstem kaszubskim i przełożenia go na język polski oraz zadania polegające na napisaniu wypracowania. Do tekstu Jana Dosza *Czë biblioteczi dobrze służą Tarczëznie?* odnosiły się 2 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi i 3 zadania zamknięte; do tekstu *Karadke pò kaszëbskù. Ùdba w robòce* Tomasza Fopki – 2 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi i 2 zadania zamknięte. Umiejętności rozumienia i tłumaczenia sprawdzał fragment tekstu Sławomira Lewandowskiego *Chahupy welcome to...* Wypracowanie należało napisać na jeden z dwóch danych do wyboru tematów: temat 1. wymagał napisania wypowiedzi argumentacyjnej związanej z dołączonym fragmentem tekstu Eugeniusza Pryczkowskiego *Òbrzãdowi rok na Kaszëbach – dzysdnia. Próba pòdsëmòwaniò*, temat 2. zawierał polecenie napisania interpretacji porównawczej wierszy (postawienia tezy interpretacyjnej i jej uzasadnienia) Bożeny Ugowskiej (bez tytułu) i Doroty Wilczewskiej *Czas*. Za poprawne wykonanie wszystkich zadań zdający mógł uzyskać maksymalnie 63 punkty.

Zadania w arkuszu egzaminacyjnym sprawdzały wiadomości oraz umiejętności ujęte w podstawie programowej języka kaszubskiego w czterech obszarach: II. Rozumienie wypowiedzi ustnych i pisemnych o tematyce związanej z życiem codziennym i omawianą lekturą, III. Tworzenie wypowiedzi ustnych w języku kaszubskim oraz wypowiedzi pisemnych w języku kaszubskim i polskim; posługiwanie się rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), IV. Przetwarzanie tekstu sformułowanego w języku kaszubskim pisemnie, V. Analiza i interpretacja tekstów kultury.

2. Dane dotyczące populacji zdających

Tabela 1. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		24
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	12
	z techników	12
	ze szkół na wsi	6
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	9
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	9
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	0
	ze szkół publicznych	24
	ze szkół niepublicznych	0
	kobiety	22
	mężczyźni	2
	bez dysleksji rozwojowej	22
	z dysleksją rozwojową	2

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

Tabela 2. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	niesłyszący	0
	ogółem	0

3. Przebieg egzaminu

Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		23 maja 2018	
Czas trwania egzaminu		180 minut	
Liczba szkół		8	
Liczba zespołów egzaminatorów		1	
Liczba egzaminatorów		2	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		0	
Liczba unieważnień ¹²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu egzaminu	0
	art. 44zzw ust. 1.	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenie naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu maturalnego	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożność ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	0
Liczba wglądów ¹² (art. 44zzz)		0	
Liczba prac, w których nie podjęto rozwiązania zadań		0	

¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r., poz. 2223, ze zm.).

¹² Na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r., poz. 1457, ze zm.).

4. Podstawowe dane statystyczne

Tabela 4. Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
ogółem	24	-	-	-	-	-	-
w tym:							
z liceów ogólnokształcących	12	-	-	-	-	-	-
z techników	12	-	-	-	-	-	-

* Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych. Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

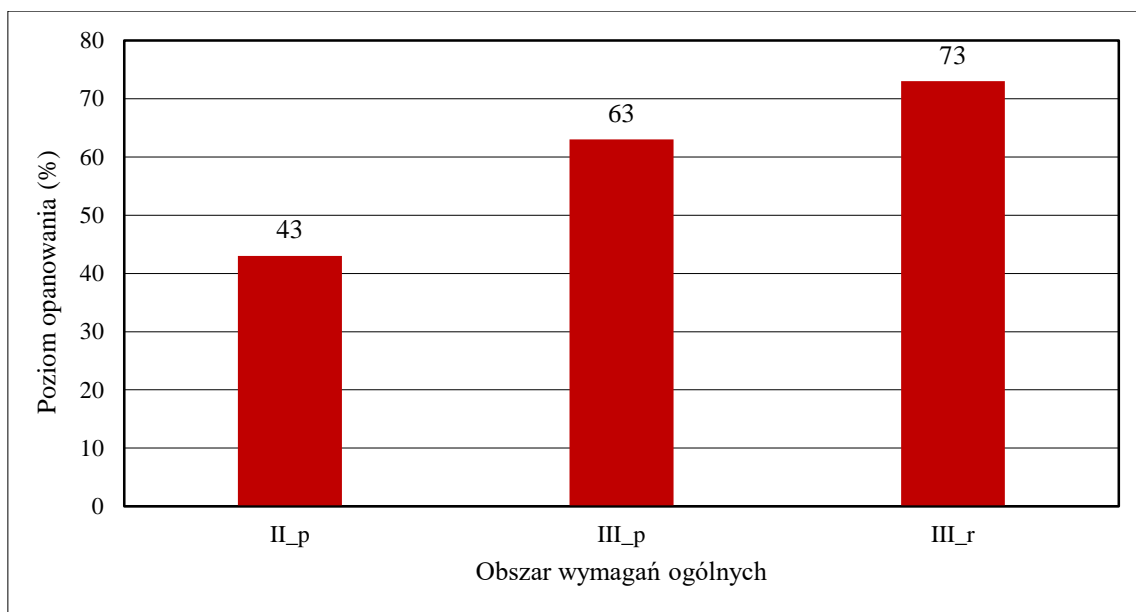
Poziom wykonania zadań

Tabela 5. Poziom wykonania zadań

Nr zad.	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe Zdający:	Poziom wykonania zadania (%)
1.	II. Rozumienie wypowiedzi pisemnych o tematyce związanej z życiem codziennym i omawianą lekturą; wykorzystanie informacji w nich zawartych.	2.6) odczytuje sens tekstów publicystycznych, uwzględniając zawarte w nich informacje.	38
2.	II. Rozumienie wypowiedzi pisemnych o tematyce związanej z życiem codziennym i omawianą lekturą; wykorzystanie informacji w nich zawartych.	2.4) odczytuje sens tekstu a w nim grup zdań uporządkowanych w akapicie.	33
3.	II. Rozumienie wypowiedzi pisemnych o tematyce związanej z życiem codziennym i omawianą lekturą; wykorzystanie informacji w nich zawartych.	2.4) odczytuje sens tekstu a w nim znaczenia wyrazów, potrafi objaśnić ich sens na tle całości.	63
4.	II. Rozumienie wypowiedzi pisemnych o tematyce związanej z życiem codziennym i omawianą lekturą; wykorzystanie informacji w nich zawartych.	2.4) odczytuje sens tekstu a w nim znaczenia wyrazów, potrafi objaśnić ich sens na tle całości.	4

5.	II. Rozumienie wypowiedzi pisemnych o tematyce związanej z życiem codziennym i omawianą lekturą; wykorzystanie informacji w nich zawartych.	2.5) streszcza tekst.	56
6.	II. Rozumienie wypowiedzi pisemnych o tematyce związanej z życiem codziennym i omawianą lekturą; wykorzystanie informacji w nich zawartych.	2.3) rozpoznaje cechy gatunkowe omawianych tekstów.	38
7.	II. Rozumienie wypowiedzi pisemnych o tematyce związanej z życiem codziennym i omawianą lekturą; wykorzystanie informacji w nich zawartych.	2.6) odczytuje sens tekstów publicystycznych, uwzględniając zawarte w nich informacje.	25
8.	II. Rozumienie wypowiedzi pisemnych o tematyce związanej z życiem codziennym i omawianą lekturą; wykorzystanie informacji w nich zawartych.	2.4) odczytuje sens tekstu, a w nim znaczenia wyrazów, potrafi objaśnić ich sens na tle całości.	21
9.	II. Rozumienie wypowiedzi pisemnych o tematyce związanej z życiem codziennym i omawianą lekturą; wykorzystanie informacji w nich zawartych.	2.6) odczytuje sens tekstów publicystycznych, uwzględniając zawarte w nich informacje.	67
12.	IV. Przetwarzanie tekstu sformułowanego w języku kaszubskim pisemnie.	4.2) przekazuje w języku polskim główne myśli lub wybrane informacje z tekstu w języku kaszubskim.	73
13.	III. Tworzenie wypowiedzi pisemnych w języku kaszubskim i polskim; posługiwanie się rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych). V. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	3.4) tworzy samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (stawia tezę lub hipotezę, dobiera argumenty, porządkuje je, hierarchizuje, dokonuje ich selekcji pod względem użyteczności w wypowiedzi, podsumowuje, dobiera przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadza prawidłowe wnioskowanie). 5.2) rozpoznaje problematykę utworu; 5.4) wskazuje zastosowane w utworze językowe środki artystycznego wyrazu oraz inne wyznaczniki poetyki danego utworu (z zakresu podstaw wersyfikacji, kompozycji) i określa ich funkcje; 5.4) R. przeprowadza interpretację porównawczą utworów literackich; 5.7) rozpoznaje sposoby kreowania bohatera i świata	63

	<p>przedstawionego (sytuacja liryczna); 5.8) rozpoznaje podstawowe motywy, aluzje literackie, symbole kulturowe i znaki tradycji oraz określa ich funkcje w utworze; rozpoznaje retoryczną organizację wypowiedzi; 5.9) wykorzystuje w interpretacji elementy znaczące dla odczytania sensu utworu (tytuł, podtytuł, puenta, kompozycja, słowa-klucze, motto); konteksty literackie, kulturowe; 5.11) dostrzega obecne w utworach literackich oraz innych tekstach kultury wartości regionalne, narodowe i uniwersalne.</p>	
--	--	--

Wykres 2. Poziom wykonania zadań w obszarze wymagań ogólnych

Komentarz

1. Analiza jakościowa zadań

Zadania w części testowej

Część I egzaminu pisemnego z języka kaszubskiego na poziomie rozszerzonym obejmowała rozwiązanie dwóch wiązek zadań sprawdzających rozumienie tekstów źródłowych i sprawdzała umiejętności wykonywania różnych działań na tekście cudzym, dotyczących przede wszystkim świadomości językowej zdających oraz redagowania streszczenia.

Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych w zadaniach

Zadania 1.–6.

Pierwsza wiązka zadań odnosiła się do tekstu *Czë biblioteczi dobrze służą Tatczëznie?* Jana Dosza. Problematyka tekstu dotyczyła roli bibliotek w krzewieniu kaszubskiego piśmiennictwa, jej zrozumienie było podstawą do rozwiązania zadań 1.–5. sprawdzających umiejętności z II obszaru podstawy programowej.

Rozumienie sensów tekstu na różnych jego poziomach

Zadanie 1. stanowiło wprowadzenie do analizy tekstu i wymagało odczytania jego sensu. Zadanie miało charakter zamknięty i okazało się dla zdających trudne (poziom wykonania – 38%). Aby otrzymać jeden punkt, należało wskazać trzy poprawne odpowiedzi. Większość zdających udzieliła jednej bądź dwóch poprawnych odpowiedzi. Część zdających nie zrozumiała leksyki zawartej w tekście, co uniemożliwiało poprawne rozwiązanie zadania. Ten sam problem dotyczył zadania 2.

W zadaniu 2., zamkniętym, sprawdzającym zrozumienie głównej myśli drugiego akapitu należało ocenić prawdziwość podanych informacji. To zadanie również dla zdających okazało się trudne (poziom wykonania – 33%).

Zadanie 3. chociaż było skomponowane według formuły zadania zamkniętego z możliwością wyboru jednej poprawnej odpowiedzi, sprawiło zdającym trudność wynikającą głównie z tego, że pytanie odnosiło się do wyboru znaczenia przytoczonego związku frazeologicznego, z czym zdający mają niestety trudności. Frazeologia nie jest im bliżej znana, mieści się w obrębie leksyki nieużywanej na co dzień. Zadanie było dla zdających umiarkowanie trudne (poziom wykonania – 63%).

Zadanie 4. – było to dla zdających najtrudniejszym zadaniem w arkuszu (poziom wykonania – 4%). Wymagało znajomości leksyki kaszubskiej i polegało na podaniu synonimów dwóch występujących w tekście słów i jednego wyrażenia. Wyrażenie *büten szëkù* dotyczy sfery słów rzadko używanych w toku nauki. Z dwoma pozostałymi słowami zdający w większości sobie poradzi, ale za całość zadania, czyli za trzy dobrze wybrane odpowiedzi, mogli uzyskać 1 punkt.

2. Problem „pod lupą”

Streszczenie

Zadanie 5. polegało na napisaniu streszczenia przytoczonego tekstu o objętości 40–60 słów, to ograniczenie raczej wszyscy wypełnili. Zadanie było dla zdających umiarkowanie trudne (poziom wykonanie – 56%). Zwięzłe przedstawienie treści artykułu przysporzyło maturzystom wielu problemów. Brak dbałości o spójność zdaniową, nieumiejętność zachowania ciągłości wywodu, nieumiejętność zapisania ogólnej konkluzji, która wywód zamyka, to najczęstsze problemy, jakie mieli tegorocznymi maturzyści. Niżej przedstawiono streszczenie w pełni poprawne oraz przykłady streszczeń z typowymi błędami popełnianymi przez zdających.

Przykład 1. Streszczenie w pełni poprawne – 3 punkty. Zdający mieści się w obrębie wskazanej liczby słów, zastosował adekwatny do formy wypowiedzi poziom uogólnienia tekstu, streszczenie jest logicznie i spójne.

Ni ma możliwości, żeby zachować kaszubską mowę bez rozwoju pismienizacji. Kaszebi nie chcą czytać, albo nie rozumieją czytać po kaszubsku. W szkole tego ich nie uczy. Kaszebi nie kupują kaszubskich książek. Trzeba do zić do tego, żeby nowa literatura powstawała. Tym więcej je dotarło, tym więcej do są męstnod nich znaleźć perłowi. Obowiązkowo uczyć ich je dbałość o historię. W to powinno się włączać instytucje kulturalne i oświaty. Książki pniekadek kaszubsko biblioteka miastowa.

Przykład 2. Zdający mieści się w wyznaczonym przedziale słów, ze streszczenia wynika, jaki jest temat tekstu i co na ten temat powiedziano w tekście, jednak nastąpiły pewne zaburzenia dotyczące poziomu uogólnienia – 2 punkty.

Tekst ~~opowiada~~ opowiada o znaweni kaszebszi
pismieniznã dlã kaszebsz. Autor ~~ma~~ twierdzi że
kòżdzi kaszeba pòwinen ~~znajomã formã~~ a wozmiel
uètae ~~na~~ kaszebskã pismieniznã. ~~Wszak~~ ^{wcześnie} wpłiw na
rozwoj pismieniznã mają biblioteki. Wiãcy bibliotek
pòwinno ùdostãpnial kaszebszi ksãziki ~~abò~~ ^{czãg} lãdce
mògli uètae i pòznowal pòmieniznã kaszebskã.
Bò lãdce sã nauca uètae pò kaszebszi ~~czãg~~ ^{czãg} wiedã
~~Wszak~~ ^{Wszak} bãdã mieli mòlewozc dostac jakõs
kaszebskã ksãzikã na pniemisã w bibliotekã.

Przykład 3. Zdający ogólnie zarysowuje temat poruszany w tekście, jednak występują zaburzenia dotyczące poziomu uogólnienia, brak w streszczeniu odwołania do głównej treści tekstu, kolejne części wypowiedzi nie wiążą się w logiczną całość – 1 punkt.

Kaszebi nie chcą, abò nie wozmielã czãtae pò kaszebskã, w
szkòle nie ucãzã sã i nie ucãte. Kaszebszi kulturã zanikã i
to je wiãdzi problem. Kòżdzi, chãto na kaszebskã mieszkò pòwinien
elbac ò jãzek kaszebszi. Pòmogaja w tim autony, ehterniã piszã
w jãzoku kaszebskim. Staraja sã, pòkòzoc że to je kawa marina.
Regionalnych ksãzik je dwo, ale cã to je ~~to~~ ^{to} doci?

Przykład 4. Zdający nie pisze streszczenia własnymi słowami, ale przytacza zdania przepisane z kolejnych akapitów tekstu. Takiej realizacji zadania nie można uznać za samodzielnie napisane streszczenie tekstu – 0 punktów.

Ni ma mòlnoscã, żebã zachòwac kaszebskã mowã bez
wzuzijã pismienizã, le pak za jã wozujac skòwno kaszebszi nic
chãzã uètae abò nie wozmiã uètae pò kaszebskã
kòńcownã tuda dżicã chã to bã nowã literaturã
pòwstãwa ale trzeba dżicã do to bã sãto midã lãdki
Ròwno bialã je digitalizowanã. Stã wãdã ksãzicã kaszebskich
uète wãdã je dwo, nicht nic wãwio¹. Z dwo¹ sã nawetka 7.
wòczãkã ze tãgò wãszãtãgò je doci lãlã. Ale uè to je doci,
Nie! Pniãle wãszãtãkã w to kaszebszã dżelãwã wãszãtãkã za
mãto bibliotekã

Zadania 6.–10.

Druga wiązka zadań odnosiła się do tekstu Tomasza Fopki *Karaòke pò kaszëbskù. Ùdba w robòce*. Zrozumienie tekstu było podstawą do rozwiązania zadań 6.–10. sprawdzających umiejętności z II obszaru podstawy programowej.

Świadomość językowa i stylistyka

Zadanie 6. wymagało rozpoznania użytych w tekście środków językowych i rozpoznania jego gatunku. Okazało się ono dla zdających zadaniem trudnym (poziom wykonania – 38%). Zdający w większości nie wykazali się wiedzą dotyczącą cech gatunkowych tekstu, pojawiającą się już na trzecim etapie edukacyjnym. Dziewięć osób udzieliło pełnej odpowiedzi na to pytanie (mniej niż połowa), cztery – podały gatunek, nie określając dla niego wymaganej jednej cechy gatunkowej, pozostali nie udzielili odpowiedzi bądź formułowali błędne odpowiedzi. Zdecydowanie najczęściej trudności przysporzyło zdającym podanie cech gatunkowych.

Struktura tekstu

W zadaniu 7. zamkniętym, należało przyporządkować podane tytuły do poszczególnych akapitów. Wymagało ono odczytania tekstu na poziomie znaczeń i struktury oraz wnioskowania i było dla zdających trudne (poziom wykonania – 25%). Tytuły zostały tak skonstruowane, że należało najpierw dobrze przeanalizować ich znaczenia, bo nie powielały słownictwa zastosowanego w tekście, a następnie wybrać odpowiedź. Zdający otrzymywał punkt po wskazaniu wszystkich trzech poprawnych odpowiedzi.

Rozumienie tekstu na poziomie znaczeń

Zadanie 8. było dla zdających trudne (poziom wykonania – 21%). W tym zadaniu należało wyjaśnić swoimi słowami wyraz *brëkòwnik*; o którym była mowa w tekście. Znaczenie tego słowa można było wyczytać z tekstu, nie znając go z autopsji. Najwięcej kłopotów sprawiło zdającym sformułowanie poprawnego krótkiego wyjaśnienia w języku kaszubskim.

W zadaniu 9. należało wybrać informacje zgodne z sensem tekstu. Zadanie sprawdzało umiejętność rozumienia tekstu, jego znaczeń jawnych, jak i ukrytych. Za wskazanie czterech poprawnych odpowiedzi uczeń otrzymywał 2 punkty, za wskazanie trzech – 1 punkt. Sześć osób nie uzyskało punktów (poziom wykonania – 67%). Część zdających nie zrozumiała leksyki zawartej w tekście, co uniemożliwiało jego zrozumienie i poprawne rozwiązanie zadania.

Zadanie 10. – tłumaczenie tekstu z języka kaszubskiego na język polski

Zadanie 10. było dla maturzystów łatwe (poziom wykonania – 73%). Maturzyści poprawnie odczytywali tekst, rozumieli poszczególne wyrazy, frazeologizmy i całe frazy. Dobrze radzili sobie z całościowym rozumieniem tekstu, jak i poszczególnych struktur gramatycznych. Nie mieli większych kłopotów z rozumieniem znaczenia elementów spajających oraz czynną znajomością leksyki. Najwięcej problemów zdającym przysporzyła leksyka nieużywana w języku codziennym, czy też wyrazy tworzone na użytek codziennej komunikacji (w tym neologizmy, np. *òczëwidno*).

Zadanie 11. – wypracowanie

Zadania egzaminacyjne na poziomie rozszerzonym sprawdzały umiejętność analizy i interpretacji tekstu o tematyce kulturowej, umiejętność analizy i interpretacji porównawczej tekstów literackich a także umiejętność tworzenia własnego tekstu. Tematy wypracowań odnosiły się do utworów niewymienionych w informatorze.

Maturzyści mieli do wyboru jedną spośród dwóch form wypowiedzi: wypowiedź argumentacyjną, która mogła przybrać formę rozprawki, szkicu krytycznego lub eseju oraz interpretację porównawczą dwóch utworów literackich.

Temat 1. Co może wspierać zachowanie i rozwój kaszëbsczi tożsamość? Rozważ problem na spòdlim pòdònégò tekstu i jinèch tekstów kùlturè. Twòja robòta miałabë miec co nômnì 300 słów.

Przedmiotem interpretacji był tekst Eugeniusza Pryczkowskiego *Òbrzãdowi rok na Kaszëbach – dzysdnia. Próba pòdsëmòwaniô*

Temat 1. był tak skonstruowany, że pozwalał zdającemu na szerszą wypowiedź. Zdający nie mieli kłopotów z wyborem tezy i jej argumentacji. Pisanie na temat każdej tożsamości (nie tylko kaszubskiej) może się odbywać według utartych schematów, ale także daje wciąż nowe możliwości interpelacji. Jest to jedno z istotniejszych zagadnień związanych z egzystencją człowieka, chętnie poruszane w różnych utworach tekstach kultury. Zatem zdający mógł się posłużyć bogatym zasobem źródeł potwierdzających tezę. Zadaniem zdającego było zrozumienie sensu załączonego fragmentu, określenie jego problematyki i wykorzystanie jej w wywodzie argumentacyjnym na potwierdzenie swojego stanowiska. Do kolejnych argumentów zdający miał wykorzystać inne teksty kultury. Zdający odwoływali się do sztandarowych tekstów literackich, w tym powieści A. Majkowskiego *Żécé i przigòdë Remùsa*.

Z realizacją kryterium oceny A, B i C zdający poradzili sobie wystarczająco. Mniej punktów uzyskali za kompozycję, spójność lokalną, poprawność językową oraz poprawność zapisu.

Temat 2. Dokònj przërównawczi interpretacji pòdònéch dokazów. Twòja robòta miałabë miec co nômnì 300 słów.

Zadaniem maturzysty, który wybrał temat 2. było przedstawienie koncepcji interpretacji porównawczej dwóch tekstów poetyckich Doroty Wilczewskiej *Czas* oraz Bożeny Ugowskiej o tym samym tytule oraz uzasadnienie odczytania sensów obu utworów. Niezależnie od wyboru tematu zdający pisali wypracowanie o charakterze argumentacyjnym liczące co najmniej 300 słów. Napisanie wyczerpującej analizy porównawczej dwóch testów poetyckich okazało się dla zdających umiarkowanie trudne.

Motywy spajającym oba utwory była podobna koncepcja czasu, natomiast inne były sposoby poetyckiego obrazowania. Przyjmowano różne koncepcje interpretacyjne. Większość piszących interpretację porównawczą poradziła sobie z przyjęciem założenia interpretacyjnego, które wskazywało na zrozumienie wspólnych sensów obu wierszy. Wszyscy podejmujący to zadanie trafnie wskazali, że elementem wiążącym jest czas, jego przemijanie. Wspólną dominantą tematyczną była nieuchronność upływu czasu i nierówna walka człowieka z tym faktem. W każdym jednak z utworów poetki osiągnęły swoje zamierzenia stosując inne środki artystycznego wyrazu. I tu główny problem realizujących ten temat. Uczniowie w większości nie mają funkcjonalnej wiedzy z poetyki. Dlatego też analiza porównawcza utworów zostaje sprowadzona jedynie do opisu treści. Uzasadnienie powinno zawierać argumenty wyprowadzone zarówno z analizy i interpretacji każdego z tekstów, jak i z kontekstów interpretacyjnych (np. historycznoliterackiego, historycznego, biograficznego, filozoficznego, kulturowego) pogłębiających odczytane sensy utworów. Niektórzy zdający nie przeprowadzili pogłębionej analizy utworów. Jest to w zasadzie powtarzający się od lat mankament – uczniowie mają zbyt małą wiedzę z poetyki, nie potrafią też odczytywać funkcji środków artystycznych lub nie widzą potrzeby wspomnienia o tym.